
**ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ИҚТИСОДИЁТ
УНИВЕРСИТЕТИ**

**ИҚТИСОДИЁТ
ВА
ТАЪЛИМ**

1

2020

Тошкент

Мусахонзода И.С.	Иқтисодий қарашлар тараққиёти парадигмасида молиявий натижалар талқини.....	119
Аброров С.З., Қорабоев Н.П., Исаков Ж.Я., Исаков И.Ж.	Қимматли қоғозлар бозорида сукукнинг ролига оид илмий-назарий мулоҳазалар ва унинг ўзига хос жиҳатлари.....	126
	Реал ва молия секторлари орасидаги муносабатларнинг назарий методологик асослари.....	130

САНОАТ ИҚТИСОДИ ЭКОНОМИКА ПРОМЫШЛЕННОСТИ

Юсупов С.Ш.	SWOT-таҳлил асосида тўқимачилик корхоналари фаолиятини ривожлантиришнинг асосий йўналишлари.....	135
Зокиров Ш.Э.	Қайта тикланувчи энергетика ривожланишининг иқтисодий, экологик ва ижтимоий жиҳатлари.....	142
Nigmatulleva G.N.	The role and significance of economic security in industrial enterprises.....	147
Махмудов М.Ф.	Қашқадарё вилояти рақобатбардошлигини саноат ишлаб чиқариш салоҳиятидан самарали фойдаланиш асосида ошириш..	152
Мирзаев С.А.	Саноат корхоналарини ривожлантиришда "тежамкор ишлаб чиқариш" тизимининг ўрни.....	158
Талипова Д.Н., Акрамова Н.А.	Зарубежный опыт функционирования информационно-консультационных служб в сельском хозяйстве Республики Узбекистан.....	162

ТАЪЛИМ ОБРАЗОВАНИЕ

Рахимов Ф.Х., Усмонов Б.Ш.	Инсон капитали, илмий, илмий-педагогик кадрлар потенциали ва унинг инновацион ривожланишдаги ўрни.....	166
Дўстмухамедов О.С.	Аҳолининг молиявий саводхонлигини ошириш – иқтисодий ислохотлар муваффақиятининг муҳим омили сифатида.....	175

СУҒУРТА ИШИ СТРАХОВАЯ РАБОТА

Умиров А.Т.	Ўзбекистон суғурта бозорида рақобат муҳитининг жорий ҳолати ва унинг таҳлили.....	181
Қўлдошев Қ.М.	Ўзаро суғурта: моҳият, ҳолат, уни Ўзбекистонда оммавийлаштириш зарурияти ҳамда ҳуқуқий асослари.....	185
Абдуллаева Н.А.	Фонд бозорида акцияларни бирламчи оммавий жойлаштириш (IPO)да суғурта инструментларини қўллаш йўллари.....	189

ИҚТИСОДИЁТДА АХБОРОТ ТИЗИМЛАРИ ИНФОРМАЦИОННЫЕ СИСТЕМЫ В ЭКОНОМИКЕ

Махкамов Б.	Перспективы развития полос частот для стандарта пятого поколения сотовой связи.....	195
-------------	---	-----

ТРАНСПОРТ ВА ЛОГИСТИКА ТРАНСПОРТ И ЛОГИСТИКА

Ахмедов Р.М.	Рекомендации по совершенствованию системы обучения специалистов для инфраструктуры дорожно-транспортного комплекса.....	198
Рахимов Х.Ш.	Темир йўл транспорт инфратузилмасини ривожлантиришнинг иқтисодий самарадорлигини ошириш.....	203

РЕКРЕАЦИЯ ВА ТУРИЗМ РЕКРЕАЦИЯ И ТУРИЗМ

Махмудов С.Х.	Тарихий-маданий туризмнинг шаклланиши ва унинг ривожланишидаги баъзи муаммолар.....	209
Очилова Х.Ф., Худойназарова С.Қ.	Образовательная модель подготовки квалифицированных кадров для отрасли туризма.....	212

САНОАТ КОРХОНАЛАРИНИ РИВОЖЛАНТИРИШДА "ТЕЖАМКОР ИШЛАБ ЧИҚАРИШ" ТИЗИМИНИНГ ЎРНИ

Мирзаев Саврарбек Авазбекович -
Андижон машинасозлик институти
Машинасозлик технологияси кафедраси катта ўқитувчиси

Аннотация: Иқтисодиётни модернизациялаш, корхоналарда бошқарув тизимини янги талабларга мослаштириш ушбу субъектларда юритилаётган иш сифатига бевосита боғлиқдир. Корхоналарда иш жойини ташкил этиш ҳамда иш самарадорлигини оширишга қаратилган замонавий бошқарув принцип ва усуллар татбиқ қилиб борилади. Шундан келиб чиқиб, мазкур мақолада янги замонавий бошқарув усулини татбиқ қилиш ҳамда такомиллаштиришга қаратилган таклиф ва тавсиялар ишлаб чиқилган.

Калит сўзлар: Тежамкор ишлаб чиқариш, йўқотишлар, 5С тизими, аниқ вақтда.

Аннотация: Модернизация экономики, приспособлять систему управления на предприятиях новым требованиям неразрывно связано с качеством работы, проводимой на данных субъектах. На предприятиях будет внедрятся принципы и методы, направленные на создание рабочих мест и повышение производительности труда. Исходя из этого в данной статье разработаны предложения и рекомендации по внедрению нового современного метода управления, а также его совершенствования.

Ключевые слова: Бережливое производство, потери, система 5С, точно во время.

Abstract: Modernization of the economy, adaptation of the management system at enterprises to new requirements is inextricably connected with the quality of work carried out on these subjects. The enterprises will introduce principles and methods aimed at creating jobs and increasing productivity. On this basis, this article has developed proposals and recommendations for the introduction of a new modern method of management, as well as its improvement.

Keywords: Lean production, wastes, 5S system, just in time.

Саноат корхоналарида ишлаб чиқариш-ни ривожлантириш ҳамда бошқаришда замонавий чет эл бошқарув усуллари жорий этиш ҳозирги куннинг энг муҳим масаласи ҳисобланади. Президентимиз Ш.Мирзиёев Олий мажлисга мурожаатномасида "Замонавий, оқилона бошқарув тизимини жорий этиш – олдимизга қўйган вазифаларни бажаришнинг асосий шартидир. Ижро ҳокимияти тизимини оптимallasштириш, маъмурий ислохотларни давом эттириш ва давлат бошқарувида замонавий менежмент усуллари кенг қўллаш зарур"[1] деб таъкидлаб ўтган.

Дунёдаги глобаллашган маҳсулот ишлаб чиқариш ва етказиш тизимида уни сотишни ошириш, биринчи навбатда маҳсулот сифати ва иқтисодий самарадорлигини оширишда нуқсонларни камайтиришга кетадиган сарф-ҳаражатларни камайтириш муҳим ҳисобланади. Бу учун аввало ишлаб чиқариш-ни модернизация қилиш, муҳандис-техник ходимларни малакасини ошириш, ҳамда ишлаб чиқаришга илғор бошқариш тизимларини жорий этиш лозим бўлади.

Юртбошимиз Шавкат Мирзиёев "Ўзбекистон Республикасини янада ривожлантириш бўйича Ҳаракатлар стратегияси"да қуйидаги муҳим бўлган иқтисодий бўғинларга тўхталиб ўтди. "Корпоратив бошқарувнинг замонавий стандарт ва усуллари жорий этиш, корхоналарни стратегик бошқаришда

акциядорларнинг ролини кучайтириш, тадбиркорлик субъектларининг муҳандислик тармоқларига уланиши бўйича тартиб-таомил ва механизмларни такомиллаштириш ва соддалаштириш, мамлакатнинг ижтимоий-иқтисодий ривожланиш жараёнларини тартибга солишда давлат иштирокини камайтириш, давлат бошқаруви тизимини марказлаштиришдан чиқариш ва демократлаштириш, давлат-хусусий шерикликни кенгайтириш, нодавлат, жамоат ташкилотлари ва жойлардаги ўзини ўзи бошқариш органларининг ролини ошириш" [2] керак деб алоҳида таъкидлади.

Бугунги кунда юртимизда амалга оширилаётган ислохотлар асосида ишлаб чиқаришни кенгайтириш, самарали йўналишларини аниқлаш ва рақобатбардош маҳсулотлар ишлаб чиқариш муҳим аҳамиятга эга. Замонавий ишлаб чиқаришнинг бозор муносабатлари билан узвийлигини таъминлашдан кўзланган асосий мақсад – ишлаб чиқарилаётган маҳсулотларнинг сифатли бўлиши, бозор талабларига жавоб бериши ва бозор муносабатлари шароитида рақобатлаша олишидан иборатдир.

Ҳозирги кунда замонавий ишлаб чиқаришни ташкил этишнинг асоси бўлиб ҳизмат қилаётган "Lean production" яъни "Тежамкор ишлаб чиқариш" бошқарув тизими Респуб-

ликамизнинг айрим ишлаб чиқариш корхоналарида тадбиқ қилиниб келинмоқда.

Тежамкор ишлаб чиқариш – муболағасиз, менежмент соҳасида японияликлардан ўрганадиган асосий нарсаси ҳисобланади. Бу усулни қайси тармоқда бўлмасин, ҳар бир раҳбар билиши шарт, чунки усулни асосий йўқотишлар билан курашишдан иборатдир. Сабаби унинг ташкилотда самарадорсиз бўлмаган жараён ёки ҳаракатлар йўқлигига ҳеч ким қарши бўла олмайди [3. с. 7].

Тежамкор ишлаб чиқариш – бу иш жойини ташкил қилиш, ишлаб чиқариш биноларини жойлаштириш, техник хизмат кўрсатиш ва таъмирлаш хизматлари, логистика, бухгалтерия ҳисоби, бошқа маъмурий ва ёрдамчи хизматларни, яъни бутун компания ёки бутун ташкилотни қамраб оладиган мураккаб ишлаб чиқариш тизими ва фалсафанинг бир тури ҳисобланади [4. с. 10].

Lean инглизча сўз бўлиб “ихчам” деган маънони англатади. Lean мақсади кўп маҳсулот ишлаб чиқариш эмас, аксинча кам маҳсулот яъни керакли маҳсулот ишлаб чиқариш. Бунда озгина маҳсулот яъни истеъмолчи талабидан ортиқча маҳсулот ишлаб чиқармаслик.

Тежамкор ишлаб чиқариш маҳсулотни ишлаб чиқаришни бошқаришда, операцияда, таъминловчи ва мижозларни ўртасидаги ўзаро муносабатларида, истеъмолчи талаби билан маҳсулотни аниқ вақтда тайёрлашда ва кам миқдорда нуқсонли маҳсулотларни тўғрлашда, оммавий ишлаб чиқариш технологиясида тайёрланадиган корхона тизимидир. Бу билан меҳнат сарфи, майдон, маблағ ва вақтни камайтиради. Lean Production термини Массачусетс технология институтининг ходими Джон Крафчик томонидан киритилган [5. с. 22].

Тежамкор ишлаб чиқариш меҳнат сарфини камайтиришга, янги маҳсулотларга ишлов бериш муддатини қисқартиришга, маҳсулот тайёрлаш муддатини қисқартиришга, ишлаб чиқариш ва сақлайдиган майдонни қисқартиришга, буюртмачига маҳсулотни етказиб беришни кафолатлашга ҳамда энг арзон нархда юқори сифатга ёрдам беради.

Уоррен Беннис шундай деган, “Етакчилар нимани ўргатишса барчасини ўрганишни истайди, барчаси ҳақида билишни истайди, улар кунт билан таваккалчилик қилади, тажрибалар ўтказишади, янгиликни интилади. Улар муваффақиятсизликни учрашдан қўрқмайди, лекин хатоларини тан олишади, чунки

хатолардан сабоқ олади” [6. с. 11]. Ҳар қандай ишлаб чиқариш муаммалари бўлмасин камчилик ва хатоликлар учраб туради, ушбу камчилик келгисида кузатилиши мумкин бўлган муаммоларни яъни хатоликларни бартараф этишда керак бўлади. Ишлаб чиқаришда хатоликлар бўлмаса бу кейинчалик катта муаммоларга олиб келади.

Корхоналарда ишлаб чиқаришни ташкил этиш жараёнида кўзга кўринмас айрим камчиликлар ўз таъсирини кўрсатмай қўймайди. Бу ҳолат ишлаб жараёнида йўқотишларни келтириб чиқариб ташкилот фойдасига таъсирини ўтказишади. Йўқотишларни олдини олиш учун корхона ишчи ходимлари бирга шаффовлик билан ишлаш керак, шунда иш жараёнида ҳеч қандай йўқотишлар келиб чиқмайди.

Йўқотишлар – истеъмолчи ҳаққини тўламайдиган барча фаолиятдир.

Бу йўқотишларга фақат ишлаб чиқариш линияси эмас, балки маҳсулотни қайта ишлашда, буюртма қабул қилишда ва иш юртишда бўладиган ҳолатлар киради. Йўқотишларни 8 турга қуйидагилар киради (1-расм).

1. *Кўп ишлаб чиқариш (ортиқча ишлаб чиқариш)* - буюртма қабул қилинмасдан ишлаб чиқарилган буюм, захирани йўқотишга ҳамда ортиқча кучни сарф қилишга, омборга жойлаштиришга ва транспортда ташишда ортиқча чиқим қилиш йўқотишга сабаб бўлади.

2. *Ортиқча юк ташиш ёки жойини ўзгартириш* - юк ташишда ҳамда материал, детал ва тайёр маҳсулотни омбордан-омборга, катта масофага тугалланмаган ишлаб чиқаришнинг фойдасиз жойини ўзгартириш сабаб бўлади.

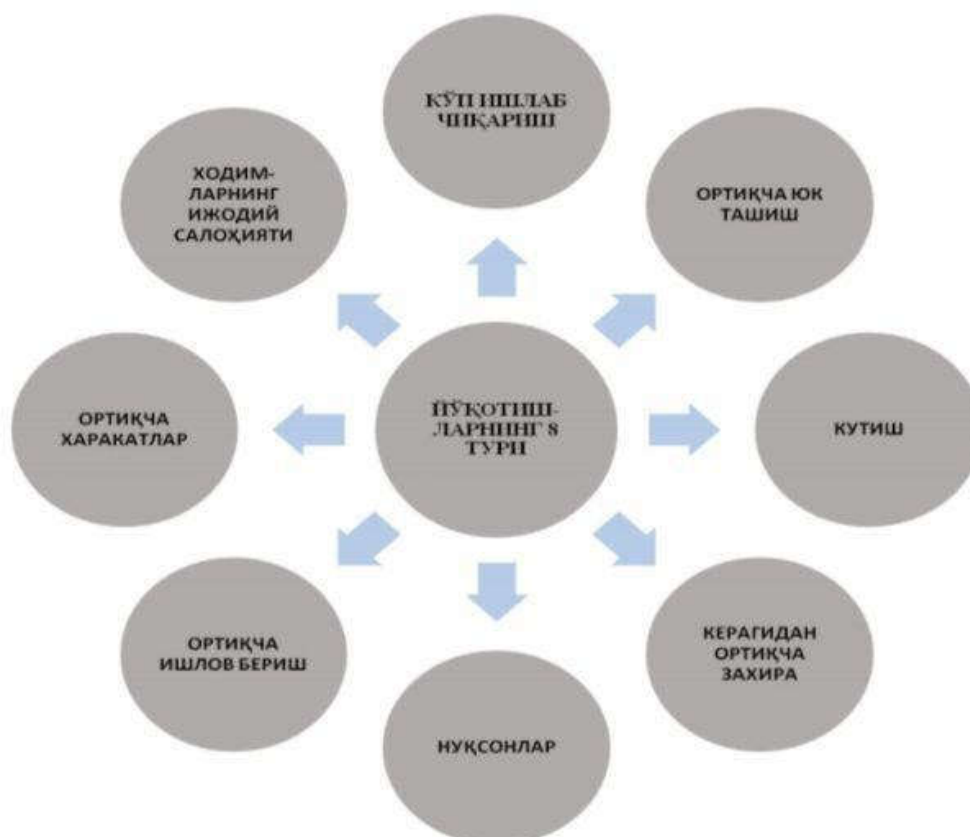
3. *Кутиш* - Автоматлаштирилган жиҳозларга қараб турадиган ишчилар, навбатдаги операцияни бажаришни тик туриб кутиш, асбоблар, деталлар ва бошқалар ёки шунчаки оддий жиҳозни қайта ишлаб чиқариш тезлиги йўқлигидан ишсиз ўтириш.

4. *Керагидан ортиқча захиралар* – керагидан ортиқча ҳом ашё, буюртмани ишлаб чиқариш вақтида тайёр маҳсулотни кўпайтириш, тайёр маҳсулотга зиён етказишади, сақлаш ва юк ташишга сарфлаш, сусткашлик ва пасайиш ёки тугалланмаган ишлаб чиқариш маҳсулотни аста секин эскиришига сабаб бўлади. Бундан ташқари, ортиқча захира ўнглаб ишлаб чиқариш, етказиб беришда тўхтаб қолиш, нуқсонлар, қайта созлаш вақти ва оддий

жиҳозларда шундай муаммони топишига ҳа-
лақит беради.

5. Нуқсонлар - Ишлаб чиқаришда нуқ-
сонли деталлар ва нуқсонни тўғрлаш. Туза-

тиш, қайта ишлаш, чиқиндилар, маҳсулотни
алмаштириш ва уни текшириш вақт ва кучни
йўқотишга сабаб бўлади.

1-расм. Йўқотишларни 8 тури

Манба: Муаллиф томонидан ишлаб чиқилган.

6. Ортиқча ишлов бериш - Детални қай-
та ишлашда кераксиз операция. Паст сифатли
асбобдан самарасиз ишлов бериш ёки ўйлаб
кўрилмаган конструктив қарор ва нуқсонни
келтириб чиқарадиган ортиқча ҳаракатни
жалб қилади.

7. Ортиқча ҳаракатлар - Иш жараёни-
дан ишчилар қилиши керак бўладиган ҳамма
ортиқча ҳаракатлар: нима керак бўлса шуни
топиш, керакли деталлар ва асбобларни чў-
зилиб олиш ёки уларни жойлаштириш билан
шуғулланишдир. Шу жойига йўлни алоқаси
бор.

8. Ходимларнинг амалга оширилмаган
ижодий салоҳияти - ғоя, малака, ходимларга
муносабатига алоқадор бўлмаган тажриба
олиш ва малакасини ошириш имконияти,
сизга ҳеч қачон қулоқ солмаган, бундан таш-
қари ходимларга роботлар сингари муноса-
бат яъни механик вазифаларни бажаришга

лаёқатли деб ҳисоблаш, меҳнат шароитла-
рига қаноат қилмаслик, ишни бажариб уйга
кетишга интилиш, меҳнатни рағбатланти-
ришни кучсизлиги, қилган ҳаракатларига
нисбатан мукофотлаш тўғри келмаслик вақт-
ни йўқотишдир[7. с. 63].

Тежамкор ишлаб чиқаришда ўзига хос
замонавий усуллари мавжуд бўлиб, ушбу
усуллар ишлаб чиқаришни янада такомилла-
штиришга ёрдам беради. Мисол учун **5S ти-
зими**ни кўришимиз мумкин.

5S тизими бу – дунёдаги кўплаб компа-
ниялар фойдаланадиган оддий ва универсал
ёндашув ҳисобланади. 5S тизими ишлаб чи-
қариш корхоналарини такомиллаштиришга
ҳисса қўшади, масалан, ускуналарни қайта
созлаш, “аниқ вақтда” (JIT) захирани бошқар-
иш, жиҳозларга хизмат кўрсатиш ҳамда си-
фатга асосланган умумий бошқарув ҳисобла-
нади (1-жадвал).

1-жадвал

№ босқич	Японча	Инглизча	Ўзбекча
1	Seiri	Sorting	Тартибга солиш
2	Seiton	Set in Order	Тартибни кузатиш
3	Seisō	Shine	Тозаликни сақлаш
4	Seiketsu	Standardizing	Бир меъёрга солиш
5	Shitsuke	Sustaining the discipline	Такомиллаштириш

Манба: Муаллиф томонидан ишлаб чиқилган.

Корхонада иш жойини ташкил қилиш босқичи қуйидаги жадвалда кўрсатиб ўтилган.

1S Тартибга солиш (саралаш, ажратиш) – барча нарсаларни керакли ва кераксизга ажратиш, кераксизини халал бермаслиги учун уни жойдан олиб ташлаш, асосий эътиборни омборхона, инструмент ва жиҳозларга қаратиш, яроқсиз инструментни қизил белги билан белгилаш, нарсани керакли эканига иккилансангиз ундан ҳоли бўлиш киради.

2S Тартибни кузатиш (самарали жойлаштириш) – барча нарсалар учун жой, барча нарсалар ўз жойида бўлишини таъминлаш, жиҳоз, инструмент, ўлчаш восита, бутловчи қисм шунингдек, материаллар жойи аниқлаш, жойлаштириш ва барча керакли нарсалар учун жой ажратиш ҳамда у жойини белгилаб қўйиш киради.

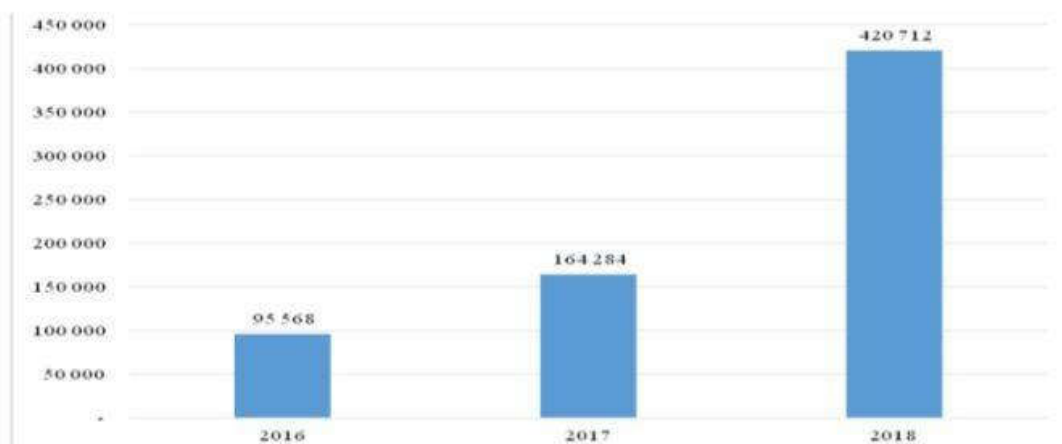
3S Тозаликни сақлаш (тозалаш) – тозалликни доим сақлаш, тозалаш билан текшириш, қийин етишадиган, кўринмайдиган жойларни ҳам тозалаш, тозаллик бу сифат, хавфсизлик, интизом ва саломатлик эканлигига эътибор бериш, кунлик режали тозалашларни бажариш, иш жойингиз ёки дам олиш, кийиниш, овқатланиш жойингизни, шунингдек офис хонасини доимо озода тутиш киради.

4S Бир меъёрга солиш (стандартлаштириш) – вазифани аниқлаш, жавобгарни

аниқлаш, мақсадларни қўйиш, даврий текширувлар ўтказиш, ишни стандартлаштириш, визуал жойлаш, ўқитиш ва бажариш учун қондалар ишлаб чиқиш киради.

5S Такомиллаштириш – саралаш, самарали жойлаштириш, тозалаш ва стандартлаштириш принципларини амалда жорий этиш ва даврий текширишлар асосида чоралар кўриб такомиллаштириш, иш жойини ташкил этишни сифатли ва кам ҳаражатли такомиллаштиришлар орқали амалга ошириш, эришилган натижани сақлаш, такомиллаштириш, айбдорни эсдан чиқариш киради [8. с. 12].

Ушбу тизимнинг афзаллик томони шундаки, ишлаб чиқариш корхоналарида юзага келиши мумкин бўлган муаммо ва камчиликларни бартараф этиб, ишни самарадорлигини оширишга ёрдам беради. Бугунги кунда “Ўз СэМюнг Ко” қўшма корхонаси 5S тизимини ишлаб чиқаришда қўллаб келади. Ушбу корхонанинг йиллик ишлаб чиқариш қуввати 270 минг дона енгил автомобилларга бутловчи қисмлар ишлаб чиқаради. Бу корхона охириги уч йилда 2016 йилда 95 млрд. 568 млн. сўмлик, 82 минг 89 дона маҳсулотлар ишлаб чиқарилган. 2017 йилда 164 млрд. 284 млн. сўмлик, 127 минг 649 дона маҳсулотлар ишлаб чиқарилган. 2018 йилда 420 млрд. 712 млн. сўмлик, 205 минг 247 дона маҳсулотлар ишлаб чиқарилган (1-диаграмма).

1-диаграмма. “Ўз-СэМюнгКо” қўшма корхонасининг охириги уч йиллик ишлаб чиқариш кўрсаткичлари (млрд.сўм.)

Манба: “Ўз СэМюнг Ко” ҚК паспорт маълумотлари асосида муаллиф томонидан тайёрланган.

Жами уч йилда 680 млрд. 564 млн. сўмлик, 414 минг 985 дона маҳсулот ишлаб чиқарилган. Корхона томонидан чет мамлакатларга 2016 йилда 314 минг 723 АҚШ доллар, 2017 йилда 547 минг 734 АҚШ доллар, 2018 йилда 383 минг 377 АҚШ доллар жами уч йилда 1 миллион 246 АҚШ долларлик экспорт ишлари амалга оширилган [9].

Бундан кўриниб турибдики, тежамкор ишлаб чиқариш методологияси иш самарадорлигини оширади, кутилиши мумкин бўлган муаммоларни олдини олади ҳамда у корхонани ривожлантиришнинг мақсадлари ва кўрсаткичларини юқорига кўтаради.

"Тежамкор ишлаб чиқариш"ни ишлаб чиқариш корхонасига тақдим қилишда ўзига хос ҳатоликлар ҳам мавжуд. Мисол учун, Lean тизимини тақдим қилишда раҳбариятни ўзи

бу тизимни яхши тушунмаслиги, "Асоссиз" жорий қилишни бошлаш, иш жойини ўзгартиради лекин одат тусини ўзгартирмаслик, ҳеч қачон жавобгарлик йўқлиги ҳамда ёрдамсиз эплашни бошлаш ишлаб чиқаришга тақдим қилишда ҳатоликларни келтириб чиқаради.

Юқоридаги таҳлиллар натижасида, ушбу тизимни ишлаб чиқариш корхоналарига тақдим қилиб иш самарадорлигини ошириш, истеъмолчига маҳсулотни ўз вақтида етказиб бериш, иш жараёнида йўқотишларни олдини олиш, захира сарфини камайтириш, кузатилиши мумкин бўлган муаммоларни олдини олиш қичқача қилиб айтган керакли маҳсулотни керакли вақтда ишлаб чиқариш ҳамда бахтсиз ходисаларни камайтиришга эришиш мумкин.

Манба ва адабиётлар

1. Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёевнинг Олий Мажлисга Мурожаатномаси. 28.12.2018 й.
2. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 7 февралдаги "Ўзбекистон Республикасини янада ривожлантириш бўйича Ҳаракатлар стратегияси тўғрисида"ги ПФ-4947- Фармони.
3. Д. Джонс, Д. П. Вумек. «Бережливое производство: Как избавиться от потерь и добиться процветания вашей компании» Перевод с английского. - М. 2018.
4. Майкл Вэйдер. Инструменты бережливого производства. Мини-руководства по внедрению методик бережливого производства. Перевод с английского. М. 2008.
5. Ч.Марчвински, Д.Шука. Иллюстрированный глоссарий по бережливому производству. - М. 2005.
6. Д. Лайкер, Й. Трахилис. «Лидерство на всех уровнях бережливого производства. Практическое руководство». Перевод с английского. - М. 2018.
7. Джефффри Лайкер. ДаоToyota: 14 принципов менеджмента ведущей компании мира. Перевод с английского. - М. 2005.
8. 5S для рабочих. Как улучшить свое рабочее место. Переложение книги Хироюки Хирано «5 Pillars of the Visual Workplace: The Sourcebook for 5S Implementation», выполненное специалистами издательства Productivity Press. Перевод с английского. М. 2007.
9. "Ўз-Сэмюнг Ко" қўшма корхонасининг наспонми. 01.01.2019 йил. (<http://uzsmg.uz/uz/korhona-pasporti/>)

ЗАРУБЕЖНЫЙ ОПЫТ ФУНКЦИОНИРОВАНИЯ ИНФОРМАЦИОННО-КОНСУЛЬТАЦИОННЫХ СЛУЖБ В СЕЛЬСКОМ ХОЗЯЙСТВЕ РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН

Талипова Дилфуза Набиевна -
Ташкентский институт инженеров ирригации и
механизации сельского хозяйства, старший преподаватель
кафедры «Бухгалтерский учёт и аудит»
Акрамова Наргиза Ахраровна -
Ташкентский институт инженеров ирригации и
механизации сельского хозяйства, ассистент кафедры
«Бухгалтерский учёт и аудит»

Аннотация. Мақолада қишлоқ хўжалигидаги ахборот ва малаҳат хизматларининг роли, шунингдек ҳорижий мамлакатларда ахборот ва маслаҳат хизматларини шакллантириш ва ривожлантириш концепциясини ишлаб чиқишга турли ёндашулар муҳокама қилинади. Ушбу муаммони ҳал қилишнинг самарали механизми бўлган ахборот ва маслаҳат хизматларидан фойдаланишнинг ҳорижий таҷрибаси таҳлил қилинади.

Таянч сўзлар: қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқарувчиларини ўқитиш, ахборот ва маслаҳат хизматлари, инновациялар, қишлоқ хўжалиги бизнеси.